

яких 690 тис. складають е-рецепти на антибактеріальні препарати та 20 тис. – на наркотичні (психотропні) лікарські засоби.

З 13.10.23 р., змінився термін дії як е-рецепта, так і паперового на ліки, які пацієнт купує за власний кошт. Відповідні зміни передбачені наказом МОЗ від 21.07.2023 р. № 1333. Відтепер він становить 90 календарних днів (замість 30 днів). Виняток становлять е-рецепти на наркотичні ЛЗ, для яких термін дії залишається тривалістю 10 днів. Разом з тим, термін дії е-рецептів на ЛЗ та медичні вироби, які підлягають реімбурсації або відпускаються на пільгових умовах, чи екстемпоральні ЛЗ, становить 30 календарних днів.

У різних країнах існують свої переліки ЛЗ, що відпускаються без рецепта та/або за рецептом. В Україні існують лише переліки безрецептурних препаратів, всі інші ЛЗ, дозволені для реалізації в країні, належать до рецептурних. Списки безрецептурних ЛЗ, як правило, щорічно оновлюються та доповнюються, спираючись на регуляторні правила останнього чинного наказу Міністерства охорони здоров'я України, якщо не набрав чинності новий. На сьогодні в Україні діє перелік безрецептурних ЛЗ, затверджений наказом МОЗ України від 05.05.2023 р. № 848 «Про затвердження Переліку ЛЗ, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів». До цього списку безрецептурних ЛЗ у 2023 р. вже внесено 3191 ЛЗ, що становить близько 22,4% усіх найменувань препаратів, зареєстрованих в Україні. Відповідно до даних Державного реєстру України станом на 18.11.2023 р. в Україні зареєстровано 14740 готових ЛЗ (вітчизняні – 4516, іноземні – 10224). Отже, кількість зареєстрованих рецептурних ЛЗ в Україні наразі становить 11549 (77,6%). Норму відпуску рецептурних ЛЗ за рецептом визначено ліцензійними умовами провадження діяльності з роздрібною торгівлі ЛЗ.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження можна стверджувати, що протягом 2018-2023 рр. змінилися норми відпуску рецептурних ЛЗ. Впровадження е-рецептів проводилося у 4 етапи. Так, на першому етапі впровадили відпуск за е-рецептом ЛЗ, які беруть участь у програмі «Доступні ліки», на другому етапі – антибактеріальних препаратів, на третьому етапі – наркотичних ЛЗ. З квітня 2023 р. було запущено введення електронних рецептів на всі рецептурні ЛЗ (четвертий етап). Впровадження е-рецепта на всі ЛЗ сприятиме захисту здоров'я пацієнта, раціональному застосуванню рецептурних ЛЗ та надійному контролю за їх відпуском.

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Куровська Я. А.

Науковий керівник: Гавриш Н.Б.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Професійна діяльність фармацевта характеризується високим рівнем інтелектуальної та емоційної напруженості. Конфлікти, які виникають у професійній діяльності, мають низку особливостей, зокрема, можуть впливати на фізичний та емоційний стан працівника, а також призвести до зниження якості надання пацієнтам фармацевтичної допомоги.

У сучасних умовах актуалізується розвиток конфліктологічної компетентності та емоційного інтелекту як у представників управлінського сектору (завідуючих аптеками та їх відділів) так і у фармацевтів – першостільників.

Мета дослідження полягає у проведенні описового аналізу наукових підходів до емоційного інтелекту як компоненти конфліктологічної компетентності фармацевтичних фахівців.

Матеріали та методи. Під час виконання дослідження здійснено аналіз даних наукової літератури, застосовано системно-оглядовий метод та метод узагальнення.

Результати дослідження. На основі теоретичного вивчення літературних джерел встановлено, що поведінка у конфліктних ситуаціях залежить не лише від зовнішніх чинників (середовища та умов праці), але й внутрішніх чинників (системи цінностей, стану психічного здоров'я, рівня емоційного інтелекту).

В останній час в робочому середовищі фармацевтичних працівників посилюється акцент на емоційному інтелекті, який забезпечує правильне розуміння емоційних станів власних та оточуючих, уміння адекватно реагувати на певні професійні ситуації.

Встановлено, що різні компоненти емоційного інтелекту впливають на стиль поведінки працівника при вирішенні конфліктів. Розвинений емоційний інтелект сприятиме використанню конструктивних стратегій вирішення конфліктів і зменшуватиме ймовірність деструктивних стратегій вирішення конфліктів.

Так фармацевтичні працівники з вищим рівнем емоційного інтелекту використовують низку стилів управління конфліктом і застосовують їх залежно від ситуації. Вони надають перевагу пошуку компромісу та спільного стилю вирішення конфліктів через їхню здатність розпізнавати, усвідомлювати власні емоції та емоції опонентів і керувати ними. Фармацевт вибирає стратегії поведінки в залежності від умов протікання конфлікту і здатний змінювати їх у процесі конфліктної взаємодії.

Фармацевтичні працівники із нижчим рівнем емоційного інтелекту обирають менш ефективні стратегії примусу та уникнення.

Емоційний інтелект допомагає працівникам, ефективно керувати міжособистісними конфліктами, що в свою чергу актуалізує необхідність підвищення кваліфікації працівників аптек у навичках, пов'язаних з емоційним інтелектом і конфліктологічними компетенціями за місцем роботи (у формі наставництва, тренінгу, через реалізацію різних програм навчання, обміну досвідом, особистим професійним самонавчанням).

Таким чином, проведений аналіз дає можливість стверджувати, що емоційний інтелект як складова конфліктологічної компетентності, відіграє ключову роль в управлінні конфліктами в робочому середовищі фармацевта.

З огляду на вищевикладене, потребує подальшого вивчення сучасних можливостей підвищення його рівня.

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ У ЗАКОНОДАВСТВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Литвинова Д.В., Романенко М.М.

Науковий керівник: Болдарь Г.Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Останнім часом законодавство Європейського Союзу (ЄС) у сфері клінічних досліджень (КД) лікарських засобів (ЛЗ) і медичних виробів (МВ) зазнало істотних змін.